

Nato so bili prečitani zapisnik zadnjega zborovanja in došli dopisi. Sledilo je situacijsko poročilo tov. predsednika, ki ga je navzoče članstvo z odobravanjem vzelo na znanje.

Tov. blagajnik je pozval članstvo, naj plačuje članarino v mesečnih obrokih, ter opozoril tiste, ki so društvu še dolžni poravnati svoje obveznosti.

Sledil je referat o osnutku novega šolskega zakona, ki ga je izdelala Kmetijska zbornica. V njem so bile na kritičen način iznesene dobre in slabe strani osnutka ter predlogi in dejstva, kar naj bi se upoštevalo pri izdelavi novega šolskega zakona. Članstvo se je zedinilo v tem, da naj društveni odbor formulira zadevne predloge ter jih pošlje sekciji.

Glede ankete o učiteljskih stanovanjih je bilo sklenjeno sledeče: Ker razposlana anketa šolam ni bila izpolnjena točno, bo društvo ponovno poslalo na vse šole zadevni razširjeni formular, katerega naj učiteljstvo skrbno in vestno izpolni. Ker je v interesu vsega članstva in učiteljstva, da se vendar enkrat reši tudi pereče vprašanje učiteljskih stanovanj, za kar je potrebno, da se na merodajnih mestih iznesejo stvarni dokazi, pričakujemo, da bo vse učiteljstvo pristopilo z vso resnostjo k temu delu.

Pri predlogih in slučajnostih so se obravnavala vprašanja iz naše skrinjice. Pri pretresanju teh vprašanj se je članstvo zedinilo v sledečih predlogih:

1. Ročno delo naj se reduje s posebno oceno, zlasti če ga poučuje druga učna moč.

2. Ukinejo naj se vse šolske olajšave, posebno pa sedanji način, ki nikakor ne ustreza pedagoškemu principu.

3. Ker so sedaj cene življenjskim potrebščinam stabilizirane, naj se nemudoma povišajo naši prejemki za toliko procentov, kakor so se dvignile cene.

Prihodnje zborovanje bo pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah v začetku meseca maja. Rogl Fran, preds. R. Juršević, taj.

+ JUU, SRESKO DRUŠTVO MARIBOR DESNI BREG je zborovalo v soboto, dne 15. marca 1941, v Mariboru. Navzočih 85 članov t. j. 80 %. — Tov. predsednik pozdravi nove člane in posebej še pol. kom. g. Kosa.

I. Situacijsko poročilo: a) tov. predsednik je podal v grobih obrisih historiat borbe naše organizacije za naše najtežje in najaktualnejše vprašanje, t. j. vprašanje naših prejemkov. Stališče centrale, da danes ni čas za reševanje manj važnih vprašanj, ko so na dnevnem redu druga vprašanja, je toliko pogrešno, ker je najmočnejši obrambni zid zadovoljno ljudstvo in zadovoljen uradniški kader. Z razbitjem akcijskega odbora državnih uslužbencev je propadla uspešno načeta akcija za izboljšanje našega materialnega položaja. Naše društvo je že ponovno stavilo na vodstvo naše organizacije zahtevo, da se danes, ko živimo v težkem materialnem položaju, vsa trenja med posameznimi organizacijami ali skupina-

mi stavijo z dnevnega reda in se pristopi k skupnemu delu. Da je to možno, najlepše kaže solidarno delo »Ljubljanskega akcijskega odbora«. Odločno pa odklanjamo, da bi se našim zahtevam za vsakdanji kruh dajal kakršen koli pečat prevratnega elementa. S to prakso se naj preneha. — Naša država je agrarna. Struktura agrarne države pa ne prenese toliko števila uradništva, kakor ga imamo mi, poleg tega pa tudi ne tako komplicirane administracije. Naše vprašanje bo rešeno takrat, ko bo načrt ves kompleks s pravega gospodarskega vidika: precizen in dalekosežen gospodarski načrt, manj uradništva, a to dobro plačano.

b) Situacijsko poročilo je podal tov. tajnik, ki se je dotaknil vseh važnejših stanovskih in šolskih vprašanj.

II. Vprašalna skrinjica: I. Članstvo zahteva, da se aktualna vprašanja vprašalne skrinjice ne stavijo na dnevni red na koncu zborovanja, ko je že vse utrujeno in ni časa. Sklep: odbor naj stavi vprašalno skrinjico na dnevni red tako, da bo možno vsa pereča vprašanja temeljito in vsestransko rešiti.

2. Kdo je kompetenten, da daje informacije o skupnem gospodinjstvu državnega uradnika učitelja?

3. Stari stalež učiteljstva ne ustreza več. Kdaj bo izšel nov?

4. Občina noče izplačati zaostale stanarine: Kdor se je pobrigal za svoje pravice, je občina dolžna izplačati zaostanke. (Letos je vnešeno v proračun tri četrtine zaostankov.)

III. Tov. Zorn je podal načelne misli k projektu šolskega zakona. Končni sklepi bodo sprejeti po podrobni obravnavi.

IV. Prof. G. Šilih je predaval o »šolskem nadzorstvu v bodočnosti«. Uvodoma je razčlenil napake naše sedanje šole in je prikazal tako reakcionarne kakor tudi nasprotne ekstreme. Pri analizi vzrokov današnjega stanja notranje organizacije naše šole je poleg pomankljive izobrazbe in samoizobrazbe učiteljstva in poleg težkih socialnih razmer in politizacije šolstva navedel kot enega izmed vzrokov tudi naše šolsko nadzorstvo. Jasno je prikazal problem šolskega nadzorstva, ko je utemeljeval namen in potrebo nadzorstva in ko je pokazal na vprašanje: kakšno naj bo šolsko nadzorstvo. Ko je podal funkciji te institucije pravo vsebino in opredelil naloge, se je še ustavil pri vprašanju, kdo naj bo šolski nadzornik in kdo ga naj postavlja. Analiziral je lastnosti šolskega nadzornika in poudaril važnost njegovega materialnega položaja. Za predavanje je bilo med članstvom živo zanimanje, saj je vkljub pozni uri vztrajalo preko poldneva. V razgovoru je bilo podanih nekaj misli, gotovo so pa čutili vsi poslušalci, da bi morali to predavanje čuti predvsem drugi, ne le učitelji, posebej pa še oni, ki odgovarjajo za personalne zadeve naše šole.

V. Sekcijsko vodstvo prosimo, da vpliva na uredništvo »Učit. tovariša«, da ne priobčuje ocen mladinskih del v pretirani obliki, ker potem vsebina in uporabnost razočarata,

kakor je n. pr. dramatizacija Ingoličevih »Sirote«.

Prihodnje zborovanje bo mesca maja in bo predaval tov. Zorn o izvenšolskem delu učiteljstva.

Petrovič Simon, preds. Ledinek Miloš, taj.

+ JUU, SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA, ZAH. DEL je zborovalo 15. marca v Ljubljani. Od 99 vpisanih članov jih je prisostvovalo 82.

Tov. predsednik je pozdravil vse navzoče, posebno pa novovstopivši tovarišici z lga. Prečitali so se dopisi, ki jih je društvo prejelo v zadnjem času. Sekcija nam poroča o obisku sekcijskega predsednika in tajnika pri ministroma g. dr. Kreku in dr. Kulovcu, katerima sta razložila težnje učiteljstva, ki prihajajo posebno zadnje čase v poštev. Tako naj bi kolikor mogoče prenehalo premeščanje po službeni potrebi, popravijo naj se krivice, prizadete učiteljstvu, napredovanja naj se vrše po vrstnem redu, razpisujejo naj se vsa izpraznjena mesta, pri oddaji mest naj se upoštevajo samo službena doba, ocena in družinske razmere brez ozira na politično pripadnost prosilca, uredi naj se položaj učiteljic za ženska ročna dela.

Prečitalo se je sekcijsko situacijsko poročilo, ki je bilo sprejeto. Nato še poročilo izvršnega odbora JUU iz Beograda.

Tov. blagajnik prosi, da bi članstvo plačevalo članarino po pošti in ne na zborovanjih, da ne pride do kake pomote pri nagli vknjižbi.

G. dr. Vlado Schmidt nam je povedal, kam lahko gredo otroci z dovršeno osnovno oziroma ljudsko šolo, v katere šole za nadaljnji študij, v katere poklice ali kot vajenci v katere obrti. Rade volje je pojasnjeval vprašanja, ki mu jih je stavilo članstvo. Ker je povedal, da je večkrat na razpolago več vajeniških mest iz posameznih obrti, kot je vajencev iz mesta, predlaga tov. Pančar, naj se od časa do časa v dnevnih časopisih izdajo obvestila, kolikera in kakšna vajeniška mesta so na razpolago. Na ta način bi bilo o tem obveščeno tudi podeželsko ljudstvo.

Ker nas vse zanima postopek v poklicni svetovalnici, smo g. predavatelja naprosili za hospitacije. Določil je, da lako pridemo vsako soboto od 10. do 12. ure v skupinah po 12.

Za predavanje, pojasnila in za ugoditev naši prošnji se mu je zahvalil tov. predsednik.

V časopisih smo čitali, da je naš društveni predsednik tov. Vrhovec z Loga premeščen na Olševek pri Kranju. Ta vest nas je vse močno začudila. Tov. Pančar mu je v slovo govoril. Opisal nam je tov. Vrhovca kot človeka in uradnika in predsednika pri društvu. Kot človek je že marsikaj težkega prestal, a ni klonil, kot uradnik je bil vseskozi vesten,

kot društveni in stanovski tovariš pa je bil vedno in povsod za vsakega in vsakega res tovariš. Njegov odhod obžalujemo. Na novem mestu mu želimo zadovoljstvo in srečo.

Istočasno sta premeščena še gospa Vrhovčeva v Olševek in tov. Grašič iz Iške vasi v Črno. Tudi njima želimo vso srečo na novih mestih.

Zborovanju je prisostvovalo 82 članov.

Člani vrhniške šole bodo hospitirali v poklicni svetovalnici 5. aprila od 10. do 12. ure. Za druge šole bomo poslali pravočasno obvestilo v »Učit. tovariša« po veliki noči.

Taučar, podpredsed. Zupančičeva, tajnica.

Novosti na knjižnem trgu

—k Aleš Ušeničnik: Izbrani spisi VIII. zvezek. Filozofija II. O svetu in duševnosti. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani 1941. Kakor prvi zvezek filozofije, ki je izšel kot VII. del Ušeničnikovih Izbranih spisov, tako vsebuje tudi ta zvezek mnogo samoniklih filozofskih razprav v treh delih: I. O nežnih bitjih. — II. O živih bitjih. — III. O svetu. Vsak del ima še po več poglavij, ki nam podajo lepo zaokroženo celoto avtorjevega filozofskega gledanja na posamezna vprašanja, o katerih razpravlja v tem zvezku. V dodatku razpravlja še o spominu. Knjiga je kakor vse dosedanje prav lepo opremljena. Vsi dosedaj izdani zvezki Ušeničnikovih Izbranih spisov predstavljajo lep doprinos naši književnosti. Še posebej pa je treba naglasiti, da je z izdajo teh spisov obogatena naša filozofska literatura.

—k Ženski svet prinaša v svoji marčevi številki sledečo vsebino: Država in družina (O.-G.). Zimska (Avgusta Gaberščik). Nvestina prošnja (Beta Levstik). Obrazi in duše: Marija Kmetova (P. Hočevarjeva). Zgodba o preprostih ljudeh. — Nerojenemu otroku. — Enakopravnost moža in žene. — Kako se Maksim Gorki spominja Tolstojevne žene (P. Hočevarjeva). Nismo me krive (Angela Vode). Javni dogodki doma in po svetu. — Kulturni pregled. — Obzornik.

Šolski radio

—r Torek, 8. aprila 1941, ob 14.15 uri. Venček planinskih pripovedk. Venček pletu in pojo: g. J. Sicherl, mali Janko in pa Blaž. Poln lepih pravljic planinski svet je naš!

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 6. aprila, ob 17. uri predavanje: Gospodarska navodila in tržna poročila.

KRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ

Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani, Gajeva ulica št. 9 — v lastni hiši

Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874. Poštni čekovni račun št. 10.681. Telefon št. 3413. Posojila do Din 10.000 — vsem javnim nameščencem po 7% proti zasnambi na plačo na prvem mestu in poročstvu.

UCITELJSKA SAMOPOMOČ

ZADRUGA Z OMEJENIM JAMSTVOM V LJUBLJANI, Frančiškanska ulica št. 6

sprejema

za člane učitelje, učiteljice, profesorje in njih soproge od vstopa v službo do 45. starostnega leta;

izplačuje posmrtnine — danes v znesku nad din 13.000 —;

izdaja v socialnih potrebah brezobrestna posojila;

opraša

najstarejše člane vseh članskih vplačil. — Vsa pojasnila dobite v zadrugi upravi.

V KNJIGARNI UCITELJSKE TISKARNE v Ljubljani in njenih podružnicah v Mariboru in Celju dobite vse pisarniške potrebščine za šolo in dom, knjige za šolanje svojih otrok; učila za vse šole; knjige znanstvene in leposlovne vsebine zase, za odraslo mladino, otroke, prijatelje in znance; merila in razne merilne instrumente za šolo in praktično uporabo. »Jasnit« za kopiranje načrtov in skic. — V tiskarni se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča dela od najnavadnejšega pa vse do najbolj finega večbarvnega tiska. — V knjigovoznici se vežejo knjige, brošure in izdelujejo najfinejša in ostala knjigoveška dela.

Mestna hranilnica ljubljanska

je največji slovenski pupilarnovarni denarni zavod.

Domači hranilniki, sodno depositni oddelek, posojila na hipoteke, menice, lombard

Za vse hranilne vloge jamči

Mestna občina ljubljanska

Novo črno unionsko pivo

je danes že povsod v prometu